

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtion aluehallinnon uudistus

VALTIO EXPO 7.5.2024
FINANSSINEUVOS MIKKO SAARINEN, VM

Lähtökohdat

- Hallitusohjelman linjaukset
- Lainsäädäntöhankkeen organisointi
- Lainsäädäntöhankkeen aikataulu

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lähtökohtana hallitusohjelma

Uusi valtakunnallinen virasto

- Kootaan lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät uuden valtakunnallisen lupa- ja valvontaviraston alaisuuteen
- Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden lupaprosessin kautta.

Elinvoimakeskukset

- ELY-keskusten osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille elinvoimakeskusiksi.
- Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY-keskusten pohjalta.

Lupa- ja valvontatehtävät

- Vahvistetaan yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoitetaan lupaprosesseja.
- Kehittämisen pääperiaatteena on moninaisuus.

Turvataan

- Kielelliset oikeudet.
- Varautumisvastuiden toteutuminen.
- Yhteistyö alueellisten viranomaisten kanssa sekä alueellinen läsnäolo ja toimipisteverkosto.
- Valvonta- ja lupakäytäntöjen yhdenvertaisuus.

Uusi valtakunnallinen virasto

- Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät kootaan uuteen monialaiseen virastoon
- Valvira, aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät siis yhdistyvät
- Virastolla on valtakunnallinen toimivalta. Alueellinen läsnäolo ja toimintakyky turvataan hyvinvointialueiden yhteistoiminta-alueisiin perustuen. Virastolla voi kuitenkin olla tätä laajempi toimipisteverkosto.
- Uudistuksessa varmistetaan kielelliset oikeudet. Erityistä huomiota kiinnitetään varautumisvastuisiin ja yhteistoimintaan alueellisten viranomaisten kanssa.

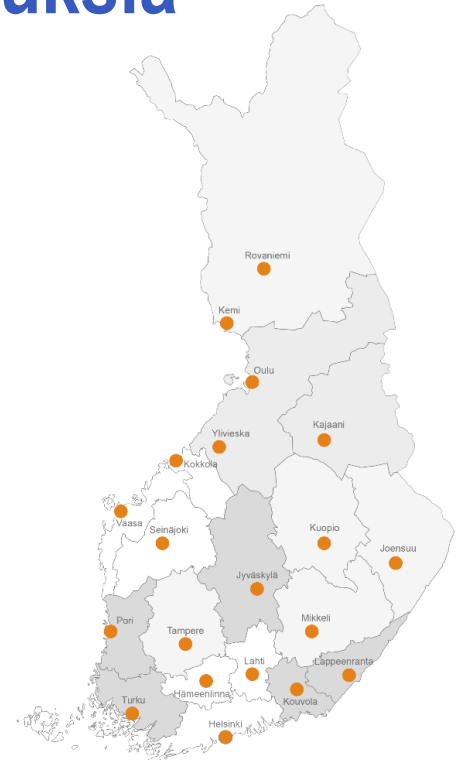

Aluehallintovirastojen nykyiset toimipaikat

Lähde: avi.fi

ELY-keskuksista kohti elinvoimakeskuksia

- ELY-keskuksia koskevan muutoksen lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmilta alueille elinvoimakeskuksiin.
 - Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus.
- Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY-keskusten pohjalta.
 - Elinvoimakeskusten määrää voidaan kasvattaa enintään yhdellä elinvoimakeskuksella palveluiden turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä.
 - Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.

ELY-keskusten nykyiset toimipaikat

Lähde: elykeskus.fi/julkaisut

Uudistus kattaa

4 600 työntekijää

27 virastoa

9 hallinnonalan tehtäviä

330 milj. e virastojen
nettomäärärahoja
vuonna 2024

Tilannekatsaus HE:n valmisteluun

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lainsäädäntöhankkeen organisointi

Ohjausryhmä

Pj. Elina Laavi

Valtiosihteerit, kansliapäälliköt ja osastopäälliköt

- Hankkeen ohjaus ja linjaaminen
- Raportointi yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmälle

Valmisteluryhmä

Pj. Juha Sarkio (VM)

Pj. Tiina Korhonen (TEM)

- Valmistelun organisointi, koordinaatio ja yhteensovitus
- Lainsäädännön yhteen kokoaminen

Lainsäädännön valmistelutiimi

Hankeviestintätiimi

Poikkihallinnollinen yt.

Pj. Juha Sarkio (VM)

Lupa-, ohjaus-, ja valvontaviraston alaryhmä

Pj. Jussi Luomajärvi (Valvira)

- Toimeenpanoon valmistautuminen
- Virastojen tietotaidon saaminen säädösvalmistelun käyttöön

Elinvoimakeskusten alaryhmä

Pj. Tiina Korhonen (TEM), Minna-Mari Kaila (MMM) ja Miikka Rainiala (LVM)

- Säädösvalmistelu
- Toimeenpanoon valmistautuminen
- Virastojen tietotaidon saaminen säädösvalmistelun käyttöön.

Ahvenanmaan valtionviraston alaryhmä

Pj. Marika Paavilainen (VM)

- Pykälät ja perustelut virastoa ja sen tehtäviä koskien
- Organisointi, johtamismalli, ohjausmalli, rahoitus, henkilöstö, infra, ICT, etc.

Sidosryhmien alaryhmä

Pj. Elina Laavi

- Seuraa hankkeen etenemistä
- Tuottaa eri tahojen näkemykset ja palautteen hankkeessa valmisteltaviin sisältöratkaisuihin

Uudistuksen edellyttämät lakimuutokset (virastolait ja liitelait) kootaan yhden eduskunnalle annettavan hallituksen esityksen muotoon. Muutattavia lakeja on yli 270.

Lainsäädäntöhankkeen eteneminen

Toimeenpanohankkeet käynnistyvät vuonna 2024 ja jatkuvat vuoteen 2026

Toimeenpanoa valmistelevat hankkeet asetetaan erikseen. Valtakunnallisen lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohanke on asetettu 14.4.2024. Elinvoimakeskusten toimeenpanohankkeen hankesuunnitelma on valmistunut 3.5.2024 ja hanke asetetaan ennen kesälomakautta ja käynnistää työskentelynsä syksyllä 2024.

Hankkeessa lainsäädäntövalmistelun pohjaksi tehdyt linjaukset

Hankkeessa on toukokuun alkupuolelle mennessä linjattu lainsäädäntövalmistelun pohjaksi

- Tehtävänjaosta virastojen välillä
- Lupa- ja valvontaviraston ohjaus- ja johtamisjärjestelmän peruslinjoista sekä nimittämistoimivallasta
- Lupa- ja valvontaviraston sisäisen organisoitumisen ja alueellisen läsnäolon peruslinjoista
- Elinvoimakeskusten ohjaus- ja johtamisjärjestelmän peruslinjoista sekä nimittämistoimivallasta
- Elinvoimakeskusten sisäistä organisoitumista koskevat periaatelinjaukset

Hankkeessa linjataan vielä 5/2024

- Elinvoimakeskusten toimialueista ja elinvoimakeskusten määrästä
- Elinvoimakeskusten sisäisen organisoitumisen osastotason rakenne

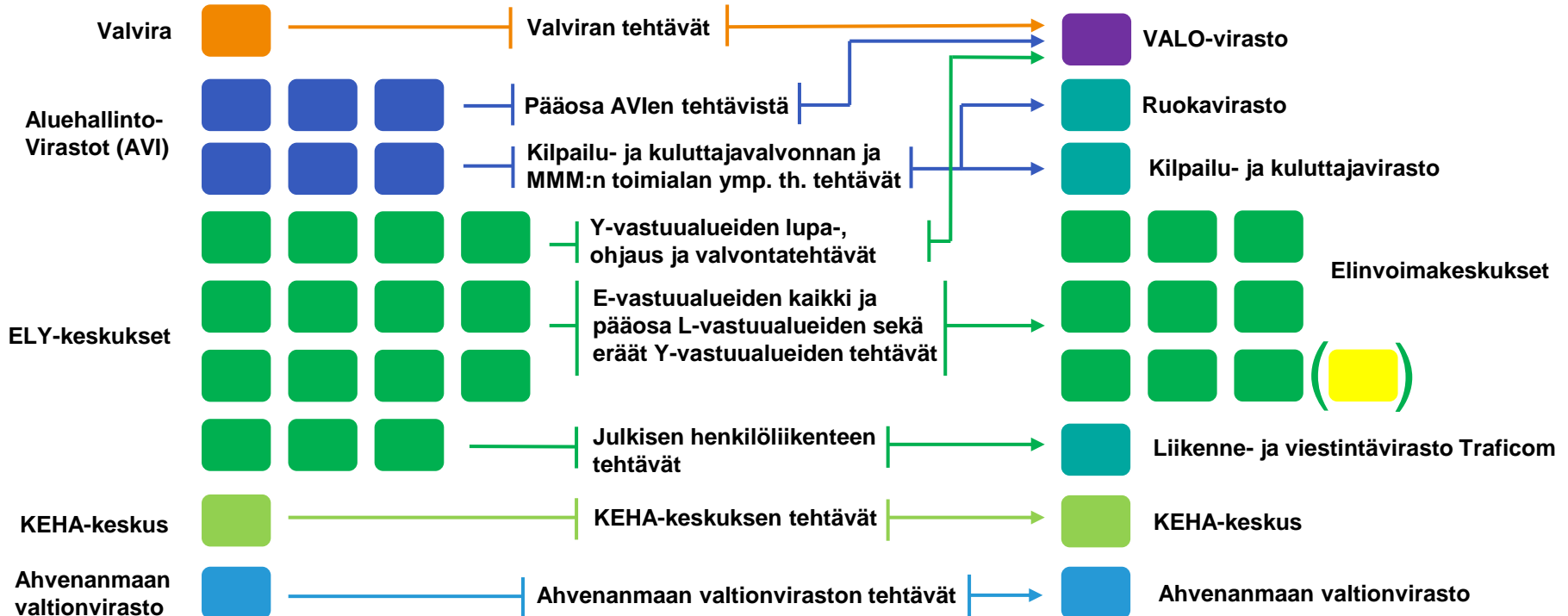
HE luonnoksen tilanne 7.5.2024

- Valon pykälistä arviolta 95% valmis käsiteltäväksi Ohryssa.
- Elinvoimakeskusten pykälistä suuri osa valmiina käsiteltäväksi Ohryssa.
- HE:n perusteluissa vaikutusarviointien osalta työstettävä erityisesti tiedonhallintavaikutuksia, tietosuojavaikutuksia ja vielä linjaamattomia elinvoimakeskuksia koskevia kohtia.

Yleiskuva tehtäväsiirroista ja virastorakenteen muutoksesta

Nykytila: tehtävät organisoitu 24 virastoon: Valvira, 6 aluehallintovirastoa, 15 ELY-keskusta, KEHA-keskus sekä Ahvenanmaan valtionvirasto.

Tavoitetila: tehtävät organisoitu 15 virastoon: VALO-virasto, 9-10 elinvoimakeskusta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Ruokavirasto, Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto

Tilannekatsaus lupa- ja valvontaviraston toimeenpanoon

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtion lupa-, ohjaus- ja valvontaviraston toimeenpanohanke

- Käynnistynyt toukokuun alusta 2024
- Suunnittelupohjana lainsäädäntöhankkeessa valmisteltu hankesuunnitelma
- Hankkeen keskeisimpänä tavoitteena on *toteuttaa uuden viraston suunnittelu ja perustaminen*
- Hankeorganisaatiossa mukana reilu 200 henkilöä erityisesti virastoista mutta myös ministeriöistä
- Koskee valtakunnallista virastoa – elinvoimakeskusten toimeenpano ja mittaluokaltaan pienempien tehtäväsiirtojen toimeenpano muihin keskushallinnon virastoihin (KKV, Ruokavirasto, Traficom) valmistellaan omina hankkeinaan/projekteinaan

Toimeenpanohankkeen tavoitteet

Laatu (Performance), Kustannukset (Cost), Aika (Time), Laajuus (Scope)

Laatu (P)

- Vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja
- Turvata perustoiminnan ja asiakaspalvelun sujuvuus
- Edistää toiminnan digitalisaatiota ja asiakaslähtöisyyttä
- Noudattaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja osallistaa henkilöstöä muutoksen valmistelussa laaja-alaisesti

Kustannukset (C)

- Mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- Käytännössä: Talousarvioiden 2023-2026 osoittamissa puitteissa. (HUOM! Riihipäätökset)
- 1,25 + 2 milj. euroa (7.5.2024)

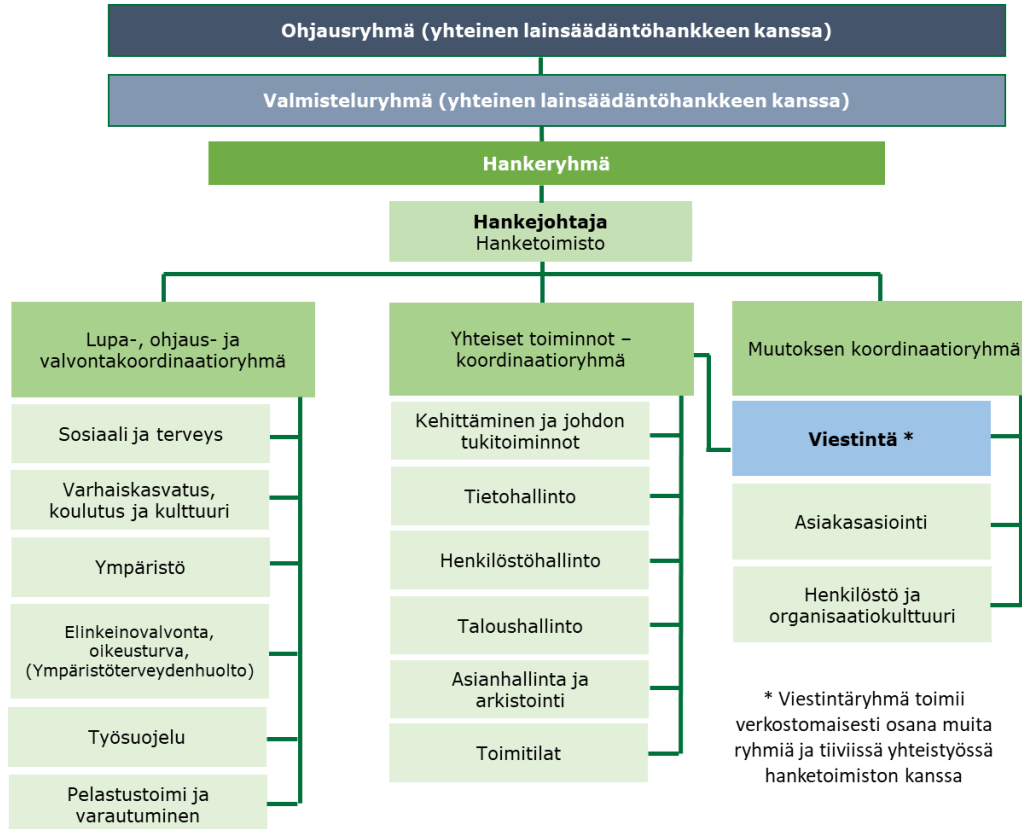
Laajuus (S)

Uuden viraston suunnittelu ja perustaminen
Toteutetaan hallitusohjelman tavoitteita ja muita hallituksen poliittisia linjauksia

Aika (T)

- 1.1.2026 mennessä
- 433 työpäivää (7.5.2024)

Toimeenpanohankkeen organisaatio

Kokonaiskuva kvartaaleittain

2024 4-6	2024 7-9	2024 9-12	2025 1-3	2025 4-6	2025 7-9	2025 10-12
~ 37 tuotosta						
	~ 37 tuotosta					
			~ 78 tuotosta			
					~ 61 tuotosta	
~ 20 tuotosta						

Lopuksi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tiivistäen

- Valtion mittakaavassa iso ja merkittävä virastorakenteen ja toimintatapojen uudistus: 4 600 virkamiestä, lukuisia virastoja
- Lupa- ja valvontavirasto ja Elinvoimakeskukset aloittavat toimintansa 2026 alusta
- Hallituksen esitys lausunnoille ennen kesää 2024 ja eduskuntaan keväällä 2025

Kiitos!

Lisätietoja:

Finanssineuvos Mikko Saarinen, VM

etunimi.sukunimi@gov.fi

p. 02955 30047

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET